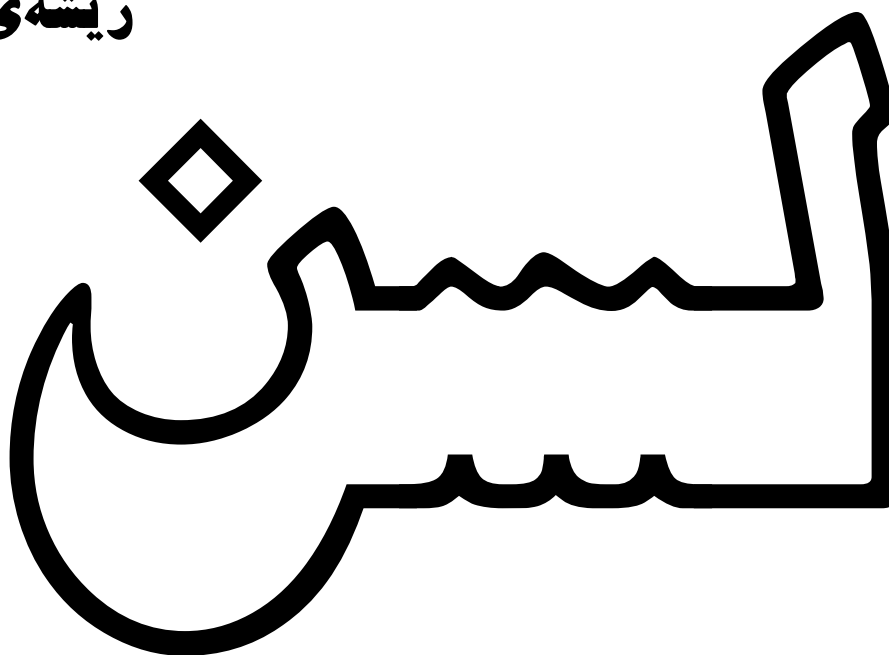

نظام مفهومی قرآن کریم

ریشه‌ی ۱۴۹۸

هو الحکیم

برای دستیابی به نقشه‌ی علم، نیاز به نقشه‌ی مفاهیمی داریم که در شکل‌گیری حوزه‌های علمی مورد استفاده قرار می‌گیرد. برای به دست آوردن نقشه‌ی مفاهیم نیز می‌توان از نقشه‌ی ریشه‌های مفاهیم آغاز کرد. در تدوین نقشه‌ی علم مورد نظر ما که زیربنا و شالوده‌ی آن، قرآنی است، ابتدا به نقشه‌ی مفاهیم قرآنی نیاز داریم که برای رسیدن به آن، نخست از نقشه‌ی ریشه‌های قرآنی آغاز می‌کنیم. در این نقشه، ریشه‌ی لغوی مفاهیم قرآنی و روابط آنها به تصویر کشیده می‌شود. قرآن کریم دارای ۱۹۱۹ ریشه می‌باشد که مجموعه‌ی ۱۶۰۹۰ کلمه‌ی مختلف (با در نظر گرفتن اعراب) از آنها مشتق شده است.

در نقشه‌ی ریشه‌های مفاهیم قرآن کریم، برای هر ریشه یک گره در نظر گرفته شده است. مطابق تعریف، دو ریشه با یکدیگر ارتباط دارند، هرگاه یکی از مشتقات آنها در یک آیه همزمان ظاهر شده باشند (هموقوعی). هرچه هموقوعی دو ریشه با یکدیگر بیشتر باشد، یعنی ارتباط آنها قوی‌تر است و در نتیجه ضخامت یال رسم شده بین آن دو ریشه، بیشتر خواهد بود.

در این سند، اطلاعات مربوط به ریشه‌ی شماره‌ی ۱۴۹۸، «لسن» ثبت شده است. این اطلاعات شامل فهرست مشتقات و تعداد تکرار آنها، فهرست ریشه‌های مرتبط با تعداد هموقوعی و فهرست آیات مرتبط به آن ریشه می‌باشد. همچنین دو نمودار در پیوست این سند وجود دارد که یکی نمودار نقشه‌ی ریشه‌ی «لسن» و یکی نمودار نقشه‌ی مشتقات ریشه‌ی «لسن» می‌باشد.^۱ امید است که این مجموعه و مستندات دیگر آن بتواند زمینه‌ی لازم برای تولید علم قرآن محور را فراهم نماید.

مرکز مطالعات سیستم‌های ترنس‌فیزیکی

شهریورماه ۱۳۸۹

رمضان المبارک ۱۴۳۱

^۱ این اطلاعات از نرم‌افزار «نور الانوار» محصول مرکز تحقیقات علوم کامپیوتری نور، استخراج شده است، که بدین وسیله از همکاری آن مرکز برای در اختیار گذاشتن پایگاه داده‌ی ریشه‌ها و کلمات سپاسگزاری می‌شود.

مشخصات

شماره	۱۴۹۸
ریشه	لسن
تعداد تکرار	۲۵
تعداد مشتقات	۱۹
تعداد ریشه مرتبط	۱۳۲

فهرست مشتقات

۱۸. لِسَانِي (۱)	۱۳. لِسَانُ (۱)	۹. بِلِسَانٍ (۱)	۵. أَلْسِنَتِكُمْ (۱)	۱. أَلْسِنَتَهُمْ (۲)
	۱۴. لِسَانَ (۲)	۱۰. بِلِسَانِ (۱)	۶. بِالْأَلْسِنَةِ (۱)	۲. أَلْسِنَتُكُمْ (۱)
	۱۵. لِسَانَكَ (۱)	۱۱. بِلِسَانِكَ (۲)	۷. بِالْأَلْسِنَتِكُمْ (۱)	۳. أَلْسِنَتُهُمْ (۱)
	۱۶. لِسَانُ (۱)	۱۲. لِسَانًا (۳)	۸. بِالْأَلْسِنَتِيهِمْ (۲)	۴. أَلْسِنَتُهُمْ (۱)
۱۹. لِسَانِي (۱)	۱۷. لِسَانِ (۱)			

فهرست ریشه‌های مرتبط

۱۰۸. لون (۱)	۸۲. غشى (۱)	۵۵. شفه (۱)	۲۸. حسب (۲)	۱. اخر (۱)
۱۰۹. لوى (۲)	۸۳. غفر (۱)	۵۶. شهد (۱)	۲۹. حسن (۲)	۲. اخو (۱)
۱۱۰. ليس (۲)	۸۴. غير (۱)	۵۷. شىء (۳)	۳۰. حكم (۱)	۳. ارض (۱)
۱۱۱. مريم (۱)	۸۵. فرط (۱)	۵۸. صدر (۱)	۳۱. حلل (۲)	۴. اسرائيل (۱)
۱۱۲. ملك (۱)	۸۶. فرق (۱)	۵۹. صدق (۴)	۳۲. خير (۱)	۵. الله (۱۳)
۱۱۳. موت (۱)	۸۷. فرى (۲)	۶۰. ضرر (۱)	۳۳. خلف (۲)	۶. اله (۱۳)
۱۱۴. موسى (۱)	۸۸. فصح (۱)	۶۱. ضلل (۱)	۳۴. خلق (۱)	۷. امم (۱)
۱۱۵. مول (۱)	۸۹. فلح (۱)	۶۲. ضيق (۱)	۳۵. خوف (۳)	۸. امن (۲)
۱۱۶. نذر (۲)	۹۰. فوه (۱)	۶۳. طعن (۱)	۳۶. خير (۲)	۹. انن (۱۴)
۱۱۷. نظر (۲)	۹۱. قبل (۱)	۶۴. طلق (۱)	۳۷. داود (۱)	۱۰. اهل (۱)
۱۱۸. نفع (۱)	۹۲. قلب (۱)	۶۵. طوع (۱)	۳۸. دور (۱)	۱۱. اول (۱)
۱۱۹. نور (۱)	۹۳. قتل (۱)	۶۶. ظلم (۱)	۳۹. دين (۱)	۱۲. اوى (۲)
۱۲۰. هارون (۲)	۹۴. قول (۱۱)	۶۷. عجل (۱)	۴۰. ذكر (۱)	۱۳. ائى (۲)
۱۲۱. هدى (۱)	۹۵. قوم (۳)	۶۸. عجم (۲)	۴۱. ذهب (۱)	۱۴. ابي (۲)
۱۲۲. هود (۱)	۹۶. كتب (۵)	۶۹. عدو (۲)	۴۲. رجل (۱)	۱۵. بسط (۱)
۱۲۳. هون (۱)	۹۷. كذب (۶)	۷۰. عرب (۵)	۴۳. رحم (۲)	۱۶. بشر (۴)
۱۲۴. ودد (۱)	۹۸. كره (۱)	۷۱. عزز (۱)	۴۴. رده (۱)	۱۷. بنو (۲)
۱۲۵. وصف (۲)	۹۹. كفر (۳)	۷۲. عصو (۲)	۴۵. رسل (۴)	۱۸. بين (۴)
۱۲۶. وضع (۱)	۱۰۰. كلم (۱)	۷۳. عصى (۲)	۴۶. رعى (۱)	۱۹. ثقف (۱)
۱۲۷. وقى (۱)	۱۰۱. كون (۶)	۷۴. عظم (۱)	۴۷. رود (۲)	۲۰. جرم (۱)
۱۲۸. وله (۱۳)	۱۰۲. لحد (۲)	۷۵. عقد (۱)	۴۸. رئى (۱)	۲۱. جعل (۳)
۱۲۹. وهب (۱)	۱۰۳. لدد (۱)	۷۶. علم (۷)	۴۹. سلق (۱)	۲۲. جىء (۱)
۱۳۰. ىدى (۲)	۱۰۴. لسن (۲)	۷۷. علو (۱)	۵۰. سمع (۵)	۲۳. حبط (۱)
۱۳۱. ىسر (۳)	۱۰۵. لعل (۱)	۷۸. عمل (۳)	۵۱. سمو (۱)	۲۴. حدد (۱)
۱۳۲. يوم (۱)	۱۰۶. لعن (۲)	۷۹. عيسى (۱)	۵۲. سوء (۱)	۲۵. حرف (۱)
	۱۰۷. لقى (۱)	۸۰. عين (۱)	۵۳. شحح (۲)	۲۶. حرک (۱)
		۸۱. غشو (۱)	۵۴. شغل (۱)	۲۷. حرم (۱)

فهرست آیات

۱. {آل عمران - ۷۸} وَإِنَّ مِنْهُمْ لَفَرِيقًا يَلُودُونَ **أَلْسِنَتَهُمُ** بِالْكِتَابِ لِتَحْسَبُوهُ مِنَ الْكِتَابِ وَمَا هُوَ مِنَ الْكِتَابِ وَيَقُولُونَ هُوَ مِنْ عِنْدِ اللَّهِ وَمَا هُوَ مِنْ عِنْدِ اللَّهِ وَيَقُولُونَ عَلَى اللَّهِ الْكُذِبَ وَهُمْ يَعْلَمُونَ
۲. {النساء - ۴۶} مِنَ الَّذِينَ هَادُوا يُحَرِّفُونَ الْكَلِمَ عَنْ مَوَاضِعِهِ وَيَقُولُونَ سَمِعْنَا وَعَصَيْنَا وَاسْمِعْ غَيْرَ مَسْمُوعٍ وَرَاعِنَا لَيًّا **بِأَلْسِنَتِهِمُ** وَطَعْنًا فِي الدِّينِ وَلَوْ أَنَّهُمْ قَالُوا سَمِعْنَا وَأَطَعْنَا وَاسْمِعْ وَانظُرْنَا لَكَانَ خَيْرًا لَّهُمْ وَأَقْوَمَ وَلَكِنْ لَعَنَهُمُ اللَّهُ بِكُفْرِهِمْ فَلَا يُؤْمِنُونَ إِلَّا قَلِيلًا
۳. {المائدة - ۷۸} لِعَنِ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ بَنِي إِسْرَائِيلَ عَلَى **لِسَانِ** دَاوُدَ وَعِيسَى ابْنِ مَرْيَمَ ذَلِكَ بِمَا عَصَوْا وَكَانُوا يَعْتَدُونَ
۴. {إبراهيم - ۴} وَمَا أَرْسَلْنَا مِنْ رَسُولٍ إِلَّا **بِلِسَانٍ** قَوْمِهِ لِيُبَيِّنَ لَهُمْ فَيُضِلَّ اللَّهُ مَنْ يَشَاءُ وَيَهْدِي مَنْ يَشَاءُ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ
۵. {النحل - ۶۲} وَيَجْعَلُونَ لِلَّهِ مَا يَكْرَهُونَ وَتَصِفُ **أَلْسِنَتُهُمُ** الْكُذِبَ أَنَّ لَهُمُ الْحُسْنَىٰ لَا جَرَمَ أَنَّ لَهُمُ النَّارَ وَأَنَّهُمْ مُفْرَطُونَ
۶. {النحل - ۱۰} وَلَقَدْ عَلِمْتُمْ أَنَّهُمْ يَقُولُونَ إِنَّمَا يُعَلِّمُهُ بَشَرٌ **لِسَانُ** الَّذِي يُلْحِدُونَ إِلَيْهِ أَعْجَبِي وَ هَذَا لِسَانٌ عَرَبِيٌّ مُبِينٌ
۷. {النحل - ۱۰} وَلَقَدْ عَلِمْتُمْ أَنَّهُمْ يَقُولُونَ إِنَّمَا يُعَلِّمُهُ بَشَرٌ **لِسَانُ** الَّذِي يُلْحِدُونَ إِلَيْهِ أَعْجَبِي وَ هَذَا **لِسَانٌ** عَرَبِيٌّ مُبِينٌ
۸. {النحل - ۱۱} وَلَا تَقُولُوا لِمَا تَصِفُ **أَلْسِنَتُكُمُ** الْكُذِبَ هَذَا حَلَالٌ وَ هَذَا حَرَامٌ لِيَتَفَتَّرُوا عَلَى اللَّهِ الْكُذِبَ إِنَّ الَّذِينَ يَقْتُرُونَ عَلَى اللَّهِ الْكُذِبَ لَا يُفْلِحُونَ
۹. {مريم - ۵۰} وَهَبْنَا لَهُمْ مِنْ رَحْمَتِنَا وَ جَعَلْنَا لَهُمْ **لِسَانَ** صِدْقٍ عَلِيًّا
۱۰. {مريم - ۹۷} فَإِنَّمَا يَسَّرْنَا **بِلِسَانِكَ** لِنُبَشِّرَ بِهِ الْمُتَّقِينَ وَ تَنْذِرَ بِهِ قَوْمًا لُدًّا
۱۱. {طه - ۲۷} وَ اخْلُلْ عُقْدَةً مِنْ **لِسَانِي**
۱۲. {النور - ۱۵} إِذْ تَلَقَّوْنَهُ **بِأَلْسِنَتِكُمْ** وَ تَقُولُونَ بِأَفْوَاهِكُمْ مَا لَيْسَ لَكُمْ بِهِ عِلْمٌ وَ تَحْسِبُونَهُ هَيِّبًا وَ هُوَ عِنْدَ اللَّهِ عَظِيمٌ
۱۳. {النور - ۲۴} يَوْمَ تَشْهَدُ عَلَيْهِمْ **أَلْسِنَتُهُمْ** وَ أَيْدِيهِمْ وَ أَرْجُلُهُمْ بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ
۱۴. {الشعراء - ۱۳} وَ يَضْبِقُ صُدْرِي وَ لَا يَنْطَلِقُ **لِسَانِي** فَأَرْسِلْ إِلَىٰ هَارُونَ
۱۵. {الشعراء - ۸۴} وَ اجْعَلْ لِي **لِسَانَ** صِدْقٍ فِي الْآخِرِينَ
۱۶. {الشعراء - ۱۹} **بِلِسَانِي** عَرَبِيٌّ مُبِينٌ
۱۷. {القصص - ۳۴} وَ أَخِي هَارُونَ هُوَ أَفْضَحُ مِنِّي **لِسَانًا** فَأَرْسَلَهُ مَعِي رِدْءًا يُصَدِّقُنِي إِنِّي أَخَافُ أَنْ يُكَدِّبُونَ
۱۸. {الروم - ۲۲} وَ مِنْ آيَاتِهِ خَلْقُ السَّمَاوَاتِ وَ الْأَرْضِ وَ اخْتِلَافُ **أَلْسِنَتِكُمْ** وَ أَلْوَانِكُمْ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِّعَالَمِينَ
۱۹. {الأحزاب - ۱۹} أَشِحَّةً عَلَيْكُمْ فَإِذَا جَاءَ الْخَوْفُ رَأَيْتَهُمْ يَنْظُرُونَ إِلَيْكَ تَدُورُ أَعْيُنُهُمْ كَالَّذِي يُغْتَنَّىٰ عَلَيْهِ مِنَ الْمَوْتِ فَإِذَا ذَهَبَ الْخَوْفُ سَلَفُوكُمْ **بِأَلْسِنَةٍ** حِدَادٍ أَشِحَّةً عَلَى الْخُبْرِ أُولَٰئِكَ لَمْ يُولُوا فَأَحْبَطَ اللَّهُ أَعْمَالَهُمْ وَ كَانَ ذَلِكَ عَلَى اللَّهِ يَسِيرًا
۲۰. {الدخان - ۵۸} فَإِنَّمَا يَسَّرْنَا **بِلِسَانِكَ** لَعَلَّهُمْ يَتَذَكَّرُونَ
۲۱. {الأحقاف - ۱۲} وَ مِنْ قَبْلِهِ كِتَابُ مُوسَىٰ إِمَامًا وَ رَحْمَةً وَ هَذَا كِتَابٌ مُصَدِّقٌ **لِسَانًا** عَرَبِيًّا لِيُنذِرَ الَّذِينَ ظَلَمُوا وَ بَشِّرِ الْمُحْسِنِينَ
۲۲. {الفتح - ۱۱} سَيَقُولُ لَكَ الْمُخَلَّفُونَ مِنَ الْأَعْرَابِ شَغَلَتْنَا أَمْوَالُنَا وَ أَهْلُونَا فَاسْتَغْفِرْنَا لَنَا يَقُولُونَ **بِأَلْسِنَتِهِمُ** مَا لَيْسَ فِي قُلُوبِهِمْ فَلَ فَمَنْ يَمْلِكُ لَكُمْ مِنَ اللَّهِ شَيْئًا إِنْ أَرَادَ بِكُمْ ضَرًّا أَوْ أَرَادَ بِكُمْ نَفْعًا بَلْ كَانَ اللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرًا
۲۳. {المتحنة - ۲} إِنْ يَتَّقُوا لَكُمْ كُفْرًا فَاسْتَغْفِرُوا إِلَيْكُمْ أَيْدِيهِمْ وَ **أَلْسِنَتُهُمْ** بِالسُّوءِ وَ وُدُّوا لَوْ تَكْفُرُونَ
۲۴. {القيامة - ۱۶} لَا تَحْرُكْ بِهِ **لِسَانَكَ** لِتَجْعَلَ بِهِ
۲۵. {البلد - ۹} وَ **لِسَانًا** وَ شَفَتَيْنِ